

Huishoudelijk reglement

DEONTOLOGISCHE COMMISSIE

Artikel 1 - Opdracht

De deontologische commissie; hierna de commissie genoemd, oefent de bevoegdheden uit die haar toegekend zijn door artikel 29 van de Deontologische code voor lokale mandatarissen, zoals vastgesteld door respectievelijk de gemeenteraad in de zitting van 18 maart 2025 en de Raad voor Maatschappelijk Welzijn in de zitting van 18 maart 2025 en gewijzigd in de gemeenteraad in de zitting van 21 april 2026 en de Raad voor Maatschappelijk Welzijn in de zitting van 21 april 2026. Aldaar is ook de samenstelling van de deontologische commissie vastgesteld.

De commissie bespreekt en geeft advies over onder meer meldingen in verband met mogelijke inbreuken op de deontologische code en integriteitsschendingen.

Artikel 2 – Samenstelling

§1 De samenstelling van de leden van de commissie is bepaald door de gemeenteraad/raad voor maatschappelijk welzijn op deze wijze dat voor wat betreft het aantal leden de evenredigheid gegarandeerd wordt. De zetelverdeling gebeurt conform de zetels toegekend in de andere commissies:

CD&V -Groen -Anders.	4 zetels
N-VA	2 zetels
Vooruit	2 zetels
Vlaams Belang	1 zetel
Samen Hemiksem	1 zetel

Voor elk van de in te vullen zetels wordt voorzien in een effectief lid en een plaatsvervangend lid. De gemeenteraadsvoorzitter/RMW voorzitter is door de gemeenteraad/raad voor maatschappelijk welzijn in de deontologische code aangeduid als voorzitter van de deontologische commissie zonder stemrecht. De voorzitter krijgt de rol van moderator zonder actieve deelname aan het debat. Hij vervoegt de commissie zonder impact te hebben op de toekenning van de zetels over de fracties. Hij zal bijgestaan worden door een ondervoorzitter gekozen onder de leden van de commissie.

§2 De fracties dragen kandidaten voor die geen mandataris zijn. Onafhankelijke raadsleden zijn geen onderdeel van een fractie en zijn niet vertegenwoordigd in de deontologische commissie.

§3 De kandidaten die het mandaat krijgen van de fracties voor de nieuwe legislatuur worden aangewezen door de fracties met een voordracht gericht aan de voorzitter van de gemeenteraad/raad voor maatschappelijk welzijn.

§4 De ondervoorzitter wordt gekozen onder de leden van de commissie tijdens de eerste formele bijeenkomst van de commissie. Hij wordt voorgedragen vanuit een fractie die niet in de meerderheid vertegenwoordigd is.

§5 De commissie kan zich laten bijstaan door personeelsleden van lokaal bestuur Hemiksem die eveneens de vergaderingen kunnen bijwonen. **Zij verklaren tevens de vertrouwelijkheid te respecteren en ondertekenen de verklaring.**

§6 Indien een effectief lid, voorgedragen door de fracties, niet aanwezig kan zijn, wordt het lid vervangen door de aangewezen plaatsvervanger. Een voorgelegde casus dient -bij herhaalde bijeenkomsten- steeds door eenzelfde samenstelling te worden besproken, behoudens bij onbeschikbaarheid van het lid van meer dan 30 dagen.

§7 De voorzitter wordt – als hij niet aanwezig kan zijn- vervangen door zijn opvolger in de gemeenteraad/raad voor maatschappelijk welzijn.

§8 De secretaris is de algemeen directeur, bij verhindering neemt de waarnemend algemeen directeur deze rol op.

§9 Commissieleden die zelf onderwerp zijn van de bespreking in deze commissie kunnen niet als effectief lid, aanwezig zijn. Zij dienen vervangen te worden door hun voorgedragen vaste plaatsvervanger.

§10 De leden (effectieven en plaatsvervangers) van de deontologische commissie met inbegrip van de voorzitter en diens opvolger leggen een vertrouwelijkheids- en neutraliteitsverklaring af (zie bijlage). Aan alle leden wordt gevraagd deze verklaring te ondertekenen: “ ik verklaar de vertrouwelijkheid en neutraliteit van deze commissie te zullen bewaren over de dossiers en adviesvragen die worden behandeld.” Van deze ondertekening wordt akte genomen in het eerstvolgende verslag van bijeenkomst deontologische commissie. Effectieve of plaatsvervangende leden of plaatsvervangers die later toetreden ten gevolge ontslag of verhindering van de initieel aangestelde leden zullen deze verklaring tekenen na hun aanstelling.

§ 11 De deontologische commissie kan externe expertise inroepen wanneer dit nodig wordt geacht.

Artikel 3 – Bevoegdheid

§1 De commissie is er in eerste instantie op gericht te fungeren als een adviesorgaan voor de lokale mandatarissen. De commissie wil ondersteuning en houvast geven met oordeelkundige adviezen op de toepassing van de code naar aanleiding van een voorliggend vraagstuk/adviesvraag of het zich voordoen van een bepaalde situatie. De commissie zal ook aanbevelingen doen naar de raad wanneer bijstellingen van de code voor hen noodzakelijk lijken.

§2 De commissie zal erop toezien dat initiatieven genomen worden met het oog op het sensibiliseren van thema's rond integriteit, deontologie en de deontologische code.

§3 De commissie oordeelt over elke melding, adviesvraag of klacht en formuleert een gemotiveerd advies aan de raad.

Artikel 4 -Werking

De voorzitter roept in samenspraak met de ondervoorzitter twee keer per legislatuur (minstens halverwege de legislatuur indien nog geen commissie heeft plaats gehad en naar het einde van de legislatuur) de commissie samen met het oog op evaluatie als de commissie niet om andere redenen zoals beschreven in de code is samengekomen. De commissie wordt in ieder geval bijeengeroepen wanneer dit nodig is conform de bepalingen van de deontologische code en wanneer ze hiertoe bevoegd is conform artikel 29 van de deontologische code.

4.1. *Wie kan beroep doen op de commissie?*

§1 Eender wie (medewerker, mandataris, derde) kan een melding van een mogelijke overtreding of vermeende schending van de deontologische code door een lokale mandataris op eender welke wijze schriftelijk doorgeven aan de algemeen directeur die de melding registreert en doorgeeft aan de voorzitter en de ondervoorzitter met het oog op het ontvankelijkheidsonderzoek over inbreuken op een deontologische regel en/of integriteitsschendingen door mandatarissen. Deze moeten oordelen of aan de ontvankelijkheidscriteria zijn voldaan om de klacht op de deontologische commissie te behandelen. Dit geldt evenzeer voor aanvragen tot advies die de commissie kan opnemen. Indien de melding de voorzitter betreft, wordt deze automatisch vervangen door zijn opvolger en zal de algemeen directeur deze laatste op de hoogte brengen.

§2 Anonieme meldingen worden niet aanvaard.

§3 Bij een melding moet het voldoende vaststaan dat het gaat om een vermoedelijke schending van algemene gedragsregels rond deontologie en/of integriteitsschendingen.

§4 De meldingen kunnen enkel betrekking hebben op zetelende lokale mandatarissen, tot einde van mandaat.

4.2. Ontvankelijkheidsbeoordeling

De deontologische commissie mandateert de voorzitter om samen met de ondervoorzitter een ontvankelijkheidstoets uit te voeren. Zij kunnen – indien nodig- bijgestaan worden door interne en/of externe experts. Indien het een adviesvraag betreft wordt de ontvankelijkheid beoordeeld door voorzitter en ondervoorzitter. Indien ontvankelijk wordt de commissie samengeroepen.

§1 Om de ontvankelijkheid te onderzoeken, wordt de melder uitgenodigd voor een gesprek.

Een melding is ontvankelijk wanneer aan alle volgende voorwaarden is voldaan:

- Het betreft een individuele melding tegen een individuele (zittende) lokale mandataris;
- het staat vast dat het gaat om een vermoedelijke inbreuk tegen de deontologie of een vermoedelijke integriteitsschending (en niet bijvoorbeeld om een schending binnen de privésfeer);
- de melding is voldoende betrouwbaar en concreet (er wordt gekeken naar de kwaliteit van de bron(nen) en de feitelijkheid van de melding);
- de melding is in alle redelijkheid onderzoekbaar en heeft onderzoek nodig (niet alle vermoedens zijn onderzoekbaar of vragen om onderzoek (interpersoonlijke schendingen), waarbij geen getuigen van het voorval aanwezig zijn).

§2 Iedere melding die ontvankelijk is verklaard, wordt in een fiche opgenomen en op vraag van de voorzitter door de algemeen directeur verstuurd naar de effectieve leden van de commissie. Iedere melding wordt vertrouwelijk behandeld. In deze fase is de naam van de melder en degene over wie de melding gaat slechts bekend bij de leden van de deontologische commissie en bij de eventueel door de voorzitter aangestelde experts.

4.3 Ontvankelijkheidsadvies

§1 De voorzitter en ondervoorzitter formuleren in de fiche een ontvankelijkheidsadvies en dit wordt door de algemeen directeur gestuurd, inclusief de onderliggende stukken die deel uitmaken van het advies, aan de effectieve leden van de commissie ter beoordeling.

- Indien de leden van de deontologische commissie niet binnen de vijf werkdagen bezwaar maken op het advies, dan wordt het advies over de ontvankelijkheid formeel omgezet in een beslissing van de deontologische commissie, als uiteindelijk verantwoordelijke voor de beslissing.
- Indien één lid bezwaar aantekent tegen het advies zal de deontologische commissie bijeenkomen voor de bespreking en beoordeling van het advies.

§2 Wanneer de melding ontvankelijk is, neemt de algemeen directeur de onderzoeksvraag zoals geformuleerd door voorzitter en ondervoorzitter op in het ontvankelijkheid advies aan de deontologische commissie.

§3 Wanneer een melding niet-ontvankelijk is, betekent dit meteen het einde van de formele procedure. De melder wordt hierover schriftelijk geïnformeerd door de voorzitter, in naam van de deontologische commissie. Dit gebeurt binnen de 5 werkdagen na de beslissing van niet-ontvankelijkheid. De gemeenteraad/raad voor maatschappelijk welzijn wordt hierover geïnformeerd tijdens de eerstvolgende gemeenteraad/raad voor maatschappelijk welzijn.

§4 Een melder kan een melding ook zelf intrekken. Wanneer het om een interpersoonlijke schending gaat, betekent dit in principe het einde van de formele procedure. Bij een schending van de andere gedragsregels (bijvoorbeeld belangenvermenging) zal de formele procedure door blijven lopen. De melding is in dit geval niet gebonden aan degene die de melding doet.

4.4. Vooronderzoek

§1 Bij een ontvankelijke melding starten de voorzitter en de ondervoorzitter, onder mandaat van de commissie, een vooronderzoek. De voorzitter en de ondervoorzitter kunnen zich hierbij door interne en/of externe experts laten bijstaan.

§2 De vermeende schender wordt schriftelijk op de hoogte gesteld van het vooronderzoek door de voorzitter, behalve wanneer de commissie acht dat dit het vooronderzoek kan schaden. De vermeende schender wordt erop gewezen dat deze zich mag laten bijstaan door een raadspersoon naar keuze. Hij ontvangt van de voorzitter op dat moment de fiche met onderzoeksvraag en de stukken op basis waarvan de melding ontvankelijk verklaard werd.

§3 De commissie bepaalt waaruit het vooronderzoek zal bestaan. Het vooronderzoek bestaat in ieder geval uit:

- o het in kaart brengen van de feitelijke situatie waarop de melding van toepassing is;
- o het nagaan van de beschikbaarheid van relevante (administratieve en feitelijke) informatie;
- o het nagaan van de relevante regelgeving;
- o een gesprek met de vermeende schender, behalve wanneer dit het vooronderzoek kan schaden.

De voorzitter brengt verslag van het vooronderzoek uit aan de deontologische commissie op basis van de stukken. De bevindingen vergezeld van de stukken worden ter inzage voorgelegd aan de vermeende schender, zodat deze de kans heeft schriftelijke opmerkingen te formuleren. Deze opmerkingen worden als bijlage toegevoegd aan het schriftelijk verslag aan de commissie.

4.5. Samenroepen van de commissie

4.5.1. Oproeping

§1 De commissie komt formeel samen om te beslissen over de vervolgstappen. De voorzitter van de deontologische commissie is verantwoordelijk voor de oproeping en stelt de agenda op.

De algemeen directeur verstuurt, op vraag van de voorzitter, de uitnodigingen aan de commissieleden uiterlijk binnen een termijn van dertig kalenderdagen na:

- o ontvangst van de klacht of melding die geleid heeft tot een concreet vermoeden van de schending van de deontologische code;

- ontvangst van het verzoek tot advies.

§2 De leden van de commissie kunnen agendapunten laten toevoegen, maar kunnen niet zelf een commissie bijeenkomst initiëren. De toegevoegde agendapunten kunnen enkel de eigen werking betreffen (deontologische code en huishoudelijk reglement die integraal deel uitmaakt van de voormelde code). Punten worden **uiterlijk 3 dagen voor de vergadering toegevoegd aan de agenda; een verzoek daartoe met toelichting en kopie van de beschikbare stukken dient gericht te worden aan de voorzitter en de algemeen directeur . De algemeen directeur verstuurt de bijkomende punten naar de commissieraadsleden.**

Zoals bepaald in artikel 4 roept de voorzitter 2 keer per legislatuur een evaluatievergadering wanneer geen andere commissievergaderingen zouden hebben plaatsgevonden.

§3 De uitnodigingen worden minstens acht werkdagen voor de vergaderingen aan alle effectieve leden en hun plaatsvervangers via e-mail verstuurd. In geval van hoogdringendheid, te beoordelen door de voorzitter, worden de uitnodigingen ten minste drie werkdagen voor de vergadering verstuurd.

De uitnodigingen bevatten plaats, datum en uur. Het is de verantwoordelijkheid van de effectieve leden om bij afwezigheid hun plaatsvervangers te verwittigen (met voorzitter en ondervoorzitter en algemeen directeur in cc).

De leden die de uitnodiging bevestigd hebben, ontvangen vervolgens de agenda en een kopie van de beschikbare stukken. De werkzaamheden van de commissie vinden in beginsel op het gemeentehuis plaats, tenzij de commissie hierover anders beslist. De vermeende schender ontvangt een uitnodiging in het kader van zijn hoorrecht met uitdrukkelijke vermelding dat men zich kunnen laten bijstaan door een raadspersoon. Op datzelfde ogenblik wordt de melder in kennis gesteld van het verder tijdsverloop van het door hem aanhangig gemaakt dossier.

§4 De voorzitter zorgt voor een vlot verloop van de vergaderingen.

De commissie kan op rechtsgeldige wijze vergaderen indien de meerderheid van haar leden aanwezig is. Indien na een eerste samenroeping het quorum niet is bereikt, kan de commissie na een tweede samenroeping rechtsgeldig vergaderen en beslissen, ongeacht het aantal aanwezige leden.

4.5.2. Beraadslaging

De vergaderingen van de commissie zijn niet openbaar.

De leden van de commissie zijn gehouden tot geheimhouding over individuele zaken en gaan zorgvuldig om met de vermeende schender. De commissie kan in het kader van het vooronderzoek ook getuigen horen.

Tijdens de beraadslaging zal de commissie oordelen in welk van de 5 onderstaande scenario's de melding zich bevindt om tot een bepaald advies te komen:

1. Er zijn geen gronden gevonden voor een verder onderzoek of oordeel, of de melding betreft een dusdanige milde vorm van een schending dat ze afgedaan kan worden met het individueel aanspreken van de vermeende schender.
2. De vermeende schender heeft de schending erkend, zodat verder onderzoek door de commissie niet nodig is. De commissie adviseert het dossier formeel af te sluiten en adviseert de gemeenteraad/raad voor maatschappelijk welzijn tot een inschatting van de ernst van de schending en de verdere stappen.
3. Er zijn voldoende gronden om te spreken van een deontologische schending. De deontologische commissie adviseert de gemeenteraad/raad voor maatschappelijk welzijn over het resultaat van hun toetsing van de schending en inschatting van de ernst op basis waarvan de gemeenteraad/raad voor maatschappelijk welzijn over de geadviseerde gevolgstappen kan oordelen.
4. Er zijn voldoende gronden om te spreken van een deontologische schending. Er is echter nood aan verder onderzoek. De commissie brengt een advies uit aan de gemeenteraad/raad voor maatschappelijk welzijn over de onderzoeksvraag, wie het onderzoek zou moeten opstarten/uitvoeren (de Vlaamse Regering/de provinciegouverneur, Audit Vlaanderen, een integriteitsspecialist, ...) en wat de termijnen zijn waarop de gemeenteraad/raad voor maatschappelijk welzijn de beslissing neemt.
5. Er is een gegrond vermoeden van een strafrechtelijk vervolgbaar feit. De deontologische commissie maakt een advies over aan de gemeenteraad/raad voor maatschappelijk welzijn met het oog op klachtneerlegging bij politie of parket.

De beraadslagingen van de commissie zijn altijd geheim, de adviezen van de commissie worden geagendeerd op de eerstvolgende gemeenteraad/raad voor maatschappelijk welzijn door de voorzitter van de deontologische commissie, als voorzitter van de gemeenteraad/raad voor maatschappelijk welzijn. Dit advies wordt binnen de maand bezorgd aan de melder én de vermeende schender.

De commissie voorziet in zijn advies ook de wijze van communiceren die zij de gemeenteraad/raad voor maatschappelijk welzijn aanbeveelt.

De commissie streeft in haar oordeel naar unanimiteit. Een simpele meerderheid van uitgebrachte stemmen volstaat om tot een oordeel te komen. Indien er evenveel stemmen voor als tegen een oordeel zijn, wordt een genuanceerd advies overgemaakt aan de gemeenteraad/raad voor maatschappelijk welzijn.

Een lid van de commissie kan ervoor kiezen een afwijkend standpunt op te tekenen en, met het advies aan de gemeenteraad/raad voor maatschappelijk welzijn, mee te sturen.

Indien de deontologische commissie een schending heeft vastgesteld – omdat de schender deze heeft toegegeven of omdat ze uit het onderzoek is gebleken – dan neemt ze in haar advies ook de meest passende, proportionele vorm van afhandeling op, inclusief een beschrijving van de verzwarende en verzachtende omstandigheden bij het voorstel van afhandeling.

Er wordt een uitzondering gemaakt op deze regel wanneer:

- er eerst een vervolgonderzoek nodig wordt geacht. Dit vraagt om beoordeling van de rapportage op het vervolgonderzoek.
- er melding wordt gedaan bij de Vlaamse Regering/Audit Vlaanderen, dan wel wanneer er een politionele aangifte is gedaan. In dit geval informeert de commissie de gemeenteraad/raad voor maatschappelijk welzijn over de genomen stap.

Artikel 5 - Notulen en communicatie

§1 De algemeen directeur maakt een beknopt verslag op van de vergaderingen van de commissie.

Dit verslag vermeldt de aanwezigheid van de leden gedurende de vergadering, geeft een weerslag van de motivering en het geformuleerde advies. De beraadslagingen worden niet mee opgenomen in het verslag.

§2 Het beknopt verslag wordt binnen tien werkdagen aan de commissieleden bezorgd. Deze kunnen binnen de 10 werkdagen hun opmerkingen schriftelijk melden aan de algemeen directeur en de voorzitter. Na verloop van deze termijn wordt het verslag als goedgekeurd beschouwd, tenzij de omstandigheden nopen tot een bijeenroeping. Het beknopt verslag is een vertrouwelijk document dat als dusdanig moet worden behandeld. De voorzitter brengt het verslag vervolgens met een besluit gemeenteraad/raad voor maatschappelijk welzijn in besloten zitting op de gemeenteraad/raad voor maatschappelijk welzijn welke bevoegd is tot het nemen van een definitieve beslissing. De vermeende schender kan handelen conform artikel 29 van de deontologische code.

§3 De besluiten van de gemeenteraad/raad voor maatschappelijk welzijn worden per mail door de voorzitter teruggekoppeld naar de effectieve en plaatsvervangende leden van de commissie.

§4 De door de gemeenteraad/raad voor maatschappelijk welzijn genomen beslissing wordt bezorgd aan de melder en de vermeende schender binnen de 10 werkdagen nadat de gemeenteraadsbeslissing of beslissing raad voor maatschappelijk welzijn definitief is geworden.

Artikel 6 - Presentiegelden

Het presentiegeld voor de effectieve leden met inbegrip van de voorzitter als toegevoegd lid bedraagt €156,00 voor de vergaderingen van de deontologische commissie. Plaatsvervangers die als effectief lid de commissie vervoegen ontvangen deze presentievergoeding. Ze worden op eenzelfde manier geïndexeerd zoals voorzien in het huishoudelijk reglement van de gemeenteraad/raad maatschappelijk welzijn.

Artikel 7 - Belangenconflict

§1 Leden van de commissie die persoonlijk en rechtstreeks betrokken partij zijn, mogen niet tegenwoordig zijn bij de beraadslaging en de besluitvorming. Zij dienen deze afweging zelf te maken en dit te melden aan de voorzitter en ondervoorzitter waarop zij vervangen worden door hun plaatsvervanger.

§2 Leden van de commissie mogen niet als raadsman/raadvrouw optreden in zaken die aan de uitspraak van de commissie onderworpen zijn.